

SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pešti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 30.

V Ljubljani, v torek 7. februarja 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbera.

Z Dunaja, 5. februarja.

Davščina na sladkor.

Po tridnevni posebni razpravi dovršil je včeraj državni zbor 27. paragraf obširnega zakona, ki vravnava davščino na sladkor. Novi davek bodo morali plačevati tovarnarji od izdelanega sladkorja, in v potrdilo, da je sladkor res že zadacan, pritisnila se mu bode marka ali znamka finančnega urada, čigar organi bodo torej po tovarnah in po prodajalnicah pazili, da ne bodo prodajali neobdanečnega sladkorja. Razni govorniki so včeraj pretresali to nadzorovanje tovarn in prodajalcev in živo opisovali, koliko sitnosti jim bode napravljalo iztikanje in vohunstvo financarjev. Govorili so v tej zadevi levičarji Mauthner, Gomperz, Neuber, Schaup in predlagali nekatere spremembe; grof Wurmbbrand pa, ki je slišal govoriti, da tudi Poljaki z dotičnimi določbami niso zadovoljni, je predlagal, naj se dotični paragrafi še enkrat odseku vrnejo v pretresanje in novo poročanje. Zanašal se je, da bodo Poljaki v tem vprašanju potegnili z levičarji. Pa varal se je; pri glasovanju za njegov predlog obsedeli so Poljaki in predlog je bil odklonjen.

Na to pa se je oglasil Poljak Levakovski in je predlagal neko spremembo § 27., po kateri se smejo prodajalci zaradi prodaje sladkorja s ponarejenimi ali že rabljenimi znamkami le tedaj kaznovati, ako se jim dokaže, da so s premisljivom prelomili zakon. Minister Dunajevski je v obširnem govoru dokazoval, da bi ta dostavek prodajalcem bolj škodoval kakor koristil, in dasi ga je tudi še Wurmbbrand priporočal v nadi, da bode njegova stranka s pomočjo Poljakov vsaj v tej točki zmagala, bila je vendar tudi ta sprememba s 101 glasom proti 94 zavržena, kar je vzbudilo v zbornici veliko veselost. Ravno dan prej je namreč neki češki poslanec predsedniku dr. Smolki tožil, da je zelo negotovo, kako osodo bode imel zakon o davku na

sladkor, na kar mu je dr. Smolka v svoji dobrohotnosti odgovoril: Bo že Bog pomagal! Včeraj so se češki poslanci spominjali tega izreka, in odtod veselost, češ, danes je pa res Bog pomagal, da nismo propadli. Kakor je iz prej omenjenih številk razvidno, vdeležilo se je od 353 poslancev komaj nekaj čez dvesto seje, kar pri tako važnem zakonu gotovo ni prav; nekateri poslanci imajo pač res doma opravkov, katerih nikakor ne morejo prezirati in opuščati, ali mnogi so tukaj na Dunaji, pa raje pohajkovajo po mestu, kakor da bi ostajali v zbornici do konca sej in večine ne spravljali v nevarnost ostajati v manjšini. K sreči včeraj Poljaki sami niso resno nasprotovali določbam vladnega načrta in so bili menda le bolj zaradi tega nasvetovali prej omenjeno premembo, da bi jim gališki, večinoma židovski trgovci ne očitili, da se niso pobrigali za njihove koristi. To je najbolj razvidno iz tega, da je bila pred glasovanjem ogromna večina poljskega kluba potegnila iz zbornice in da jih je le 21 ostalo pri glasovanju. Ko bi jim bilo res mar za nasvetovani predlog, ostali bi bili vsi v dvorani, in združeni z levičarji lahko zmagali, ker je večina češkega, Hohenwartovega in Liechtensteinovega kluba, kakor sem že omenjal, znašala samo 7 glasov.

Prihodnja seja bo v torek in se bode nadaljevala razprava o tem zakonu. Gosp. predsednik sodi, da bo v tej seji dovršena, ker je postavil na dnevni red še nekaj drugih reči in sicer razpravo o kupčijskih pogodbah z Nemčijo in Italijo pa prva branja zakona gledé dijaških akademskih društev, dalje davščine na špirit, zakona o nakladah na pivo in predloga tirolskih poslancev gledé hišnega davka.

Poslanci profesorji.

Gautschev ukaz, po katerem poslancem profesorjem za čas poslanstva ni treba opravljati učiteljske službe, prišel je včeraj v državnem zboru že v tretje v razgovor. Prvikrat je tirolski poslanec Zallinger ministra interpeliral, kakošne pravne nasledke bode ta ukaz imel za prizadete profesorje?

Pred nekimi dnevi je dr. Weitlof v drugi interpelaciji povdarjal, da se Gautschev ukaz ne strinja z ustavnimi pravicami profesorjev poslancev, ter ob enem vlado vprašal, namerava li kaj enakega ukazati tudi gledé državnih uradnikov, ki so poslanci? Poslanec dr. Deršatta šel je pa včeraj še dalje, ter je predlagal, naj se omenjeni ukaz naučnega ministra z dné 18. novembra 1887, števil. 23.896, izroči posebnemu odseku 18 članov, ki naj pretresajo, se li strinja z obstoječimi zakoni. Na konci seje interpelovali so Ursin in tovariši pravosodnega ministra zaradi neke hišne preiskave v Herzogenburgu.

Slovenščina in zemljiške knjige.

(Dalje.)

Burna in obširna je bila debata v štajerskem deželnem zboru dné 17. januarja; udeležili so se je vsi slovenski poslanci in moralno tudi zmagali nad večino. Dotični odsek je predložil deželnemu zboru dvoje poročil.

Poročilo večine priznava, da noben zakon niti ukaz o zemljiških knjigah ne govori o jeziku v knjigah, pač pa trdi, da so se doslej rabili le nemški obrazci, in da so se vsi nemški spisi iz starih prenesli tudi v nove zemljiške knjige; iz tega se smé sklepati, pravi poročevalec, da se smé tudi v prihodnje v knjige vpisovati le v nemškem jeziku, ker je ta tekom let postal bistven del notranje vredbe zemljiških knjig. Dalje trdi poročilo, da slovenščina ni dovolj razvita, torej tudi ne rabljiva za vknjiževanje. Vsled tega nasvetuje večina, naj naroči deželni zbor deželnemu odboru, da se pritoži zoper najnovejši ukaz pravosodnega ministra v smislu člena II. zakona z dné 21. decembra 1867 pri državnem sodišči.

Slovenska manjšina pa povdarja, da ministerski ukaz ne ukazuje nič novega, temveč le ponavlja

LISTEK.

Kaj se more le v večjih mestih zgoditi.

(Dogodba iz policijskega življenja. Prosto poslovenil Y.)

(Dalje.)

Strežaj je sicer padel na tla, pa tako srečno, da se je kmalu pobral. Ker je konj obstal, hoče pomagati svojemu gospodu. A pod vozom ga ne vidi, kakor je pričakoval, pač pa sliši neko ječanje v jarku poleg ceste. Gré k njemu. Lahko bi sedaj spoznal, koga je vozil, pa Markovkov padel je na obraz v blato in strežaj še vedno misli, da je to njegov pravi gospodar. Ne prša ga, se je li kaj poškodoval, saj general sam zdihuje, kakor bi si zlomil kost. Vendar ima še toliko moči, da se pobere na noge in vozniku ukaže, naj pripravi konja, da bodeta šla zopet naprej. Pa ko mu ta pové, da je zlomljena os, ukaže, naj odpreže konja, ker on hoče jahati k carju.

Ko voznik urno odide izvršit povelje, zleze tudi Markovkov na cesto, še bolj se zavije v plašč in na kamnji sedeč pričakuje konja.

Kočija, ki je porinila generalov voz, tudi obstane. Gospodar, baron Nadšej, stopi iz voza, ker hoče sam pregledati, kaj se je zgodilo. Ko pa za-

sliši jezno zmirjanje in robato kletev Bebučevega voznika, stopi k njemu in ga vpraša, koga tako pozno vozi iz mesta.

Kako pa se baron prestraši, ko izvé, da se v malem vozičku ne pelje nobeden drugi, kakor sam petrogradski policijski nadzornik, general Bebučev. Koliko sitnosti mu lahko napravi mogočni in veljavni general! Vpraša torej, kje ekscelenca zdaj čaka, in voznik mu pokaže sedečega Markovkova.

Baron Nadšej hitro pristopi in prosi generala odpuščenja. On ni kriv nesreče. Najbrž voznik ni hitro zapazil bližajočega se voza, in ker sta oba urno dirjala, pripetila se je nezgoda. Ponudi mu svojo kočijo. Naj se pelje ž njim v mesto, tam bo zdravnik naglo pri rokah in vravnal vse, ako se je ekscelenca kaj poškodoval.

Markovkov naglo previdi, da baron osebno generala ne pozná, ta slučaj hoče zdaj porabiti.

„Hvala lepa Vam, gospod baron, za prijazno ponudbo“, govori bolj tihim glasom. „Mislim sem, da sem se hudo poškodoval, pa menim, da ne bo take sile. Rad bi se poslužil Vašega voza, pa dolžnost mi tega ne pripusti. Ob osmi uri moram biti pri carju v gradu. Sem sicer v veliki zadregi, voz je potr in peš hoditi mi je predaleč, posebno še v takem stanu. Res ne vem, kaj bi počel!“

„Ekscelenca! zaradi tega bodite brez skrbi.

Prosim Vas, sedite v moj voz. Peljeva se v carskoje selo, in tam Vas počakam. Ko bode vse pri carji odpravili, povrneva se skupaj v mesto nazaj. Vaš voznik bo med tem časom tudi prišel v Vašo palačo, za-me je pač vse eno, pridem par ur prej ali pozneje v Petrograd.

„Gospod baron, ste preveč postrežljivi! Skoraj da ne morem Vašega preprijaznega povabila sprejeti, Vi se zakasnite“, odgovarja počasi ubežnik.

„O prosim Vas, ekscelenca! Jaz bom pač srečen, ko Vam morem iz te male zadrege pomagati. Prosim, le urno v kočijo, sicer se še v tem mrazu na prostem lahko prehladite!“

Ponudi mu roko in Markovkov počasi stopa do baronovega voza, in se brez skrbi vsede. Predno mu še sledi baron Nadšej, ukaže vozniku obrniti in peljati urno v carskoje selo.

Zdaj pridrvé trije jezdecí iz mesta do voza. Bili so general Bebučev in dva policaja na konjih. Ker niso mogli naglo zaradi voza naprej, zaupije general osorno:

„Kdo tū zapira pot?!“ Ob enem zagleda na strani ceste svojega konja in voz.

„Mislim, da smo na sledu; kojega iščemo, mora biti tū blizo.“ To govori bolj svojima spremljevalcema. (Konec prih.)

načela raznih državnih zakonov, osobito določbe dvornega dekreta z dne 22. decembra 1835. — Večina deželnega zbora je potrdila predlog odsekove večine.

Koroški deželni zbor je v seji dne 19. jan. sklenil naslednji resoluciji:

1. Ukaz pravosodnega ministra z dne 21. julija 1887 ni potreben, ne primeren, ker škoduje realnemu kreditu in uničuje vrednost zemljiških knjig; 2. zaradi tega deželni zbor oporeka ukazu in naroča deželnemu odboru, naj naznani ministerstvu sklep deželnega zbora in zahteva, da prekliče dotični ukaz pravosodnega ministra.

Stvar je prišla v razgovor dne 26. januarija tudi v budgetnem odseku državnega zbora. Pričelo se je namreč posvetovanje o proračunu pravosodnega ministra, in pri tej priliki je sprožil stvar poslanec dr. Russ. Pravosodni minister baron Pražak je obširno pojasnil svoj ukaz, levičarji so modro molčali. Iz obširnega poročila posnamemo nastopno:

Dr. Russ opomni: Na Koroškem so se napravile izključljivo le nemške zemljiške knjige, nikdo ni zahteval slovenskega vknjiževanja. Ko je minister izdal ukaz, da se smejo vpisi v zemljiške knjige vršiti tudi v slovenskem jeziku, interpelovali so ministra dne 11. oktobra poslanci Sturm, Moro in tovariši, a odgovora še niso dobili.

Upniki so v nevarnosti, in ti so na Koroškem izključljivo Nemci. Dr. Russ se je skliceval tudi na koroškega deželnega poslanca dr. Abujo, katerega so izvolili Slovenci; ta je namreč trdil, da ministerski ukaz s pravnega stališča ni v temeljen. Nesreča bi bila za deželo, ko bi koroška hranilnica posnemala vzgled štajerske, ker bi velik del slovenskega prebivalstva ne dobil posojil. Štajerska hranilnica je namreč sklenila, da ne bo dajala posojil na zemljišča, na katera so vknjiženi dolgovi v slovensčini. Konečno vpraša dr. Russ: Zakaj je pravosodni minister izdal ukaz v nasprotju željam dotičnih dežel?

Poslanec Heilsberg je naglašal, da slovenski narod ne želi slovenskega vknjiževanja, in sicer iz važnih gospodarskih vzrokov. Isto je povdarjal poslanec dr. Sturm. (Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. februarija.

Notranje dežele.

Pisarilo se je zadnje dni, da bo odstopil *vojni minister*, grof Bylandt. „Correspondenz-bureau“ je pooblaščen, da prekliče to vest kot popolnoma neresnično.

Mladočeški „Nar. Listy“ pravijo, da je *objava zvezne pogodbe* nemška poteza zoper Francijo, in to zaradi tega, ker ni v listini niti besedice o tem, da bo Nemčija posredovala, ako vdere Rusija z orožjem v Bolgarijo. List trdi, da je težišče spošnega položaja še vedno le ob Reni in ne na Balkanu, ker se je Avstrija izjavila, da ne hrepeni po novih deželah. Zato je pa tudi veliko lažje poravnati avstrijsko-ruski razpor, nego nemško-francoski. Kakor je resna objava pogodbe, sporazumeti se morete še vedno gledé Bolgarije Avstrija in Rusija.

Vnanje države.

Dne 5. t. m. bil je v Rimu blaženim proglašen frančiškan Egidij Marija; slovesno sv. mašo daroval je carigrabski patrijarh, msgr. Lenti. Zvečer je šel sv. Oče v ložijsko dvorano, kjer je prvi opravil svoje molitve pred relikvijami in podobo blaženim proglašene.

V *Srbiji* imajo volilne okrožnice menda edino le ta namen, da zvežejo roke nasprotni stranki, mej tem ko se vladne osebe ne brigajo posebno za ukaz gledé volilne prostosti. „Nova Ustavnost“ poroča o informacijskih potovanjih okrožnih predstojnikov, ki seveda skrivaj, a toliko vplivneje delujejo za vladne kandidate. — Dne 2. in 3. t. m. imeli so liberalci pod predsedstvom Ristićevim posvetovanja v Belgradu, kako postopati pri prihodnjih volitvah. Prvi dan se niso mogli sporazumeti. Drugi dan bilo je navzočih 80 odličnih pristašev. Sklenili so objaviti nastopni volilni poziv: Liberalci postavili bodo v vseh volilnih krajih kandidate nasproti onim vlade in naprednjakov. V skupščini glasovali bodo liberalci z vladno stranko v vseh onih vprašanih, ki se bodo rešila v smislu prejšnjega koalicijskega vspreda.

Kako prav smo imeli včeraj, trdeč, da se je *bolgarski* knez povrnil s svojega potovanja tako hitro v Sofijo zaradi vstajnih poskusov, akoravno so listi poročali v eno mer o prisrčnih in navdušenih sprejemih, povejo nam zasebne vesti, ki so došle iz Sofije v Belgrad. Dne 30. januarija skušal je nekdo

uničiti Ferdinanda s tem, da je izruval pri Radni-Mahali na železničnem tiru šine. K sreči prišli so temu zločinu še o pravem časi na sled. Oblastnije zgrabile so mnogo ljudi v Plovdivu in okolici ter jih zaprle. Hudodelstva sumen je bajè neki pop. Ista poročila tudi pripovedujejo, da stotnika Nabokov in Bojanov nista padla pri Burgasu, marveč da sta ušla na turško ozemlje — Turki uradni krogi trdijo, da so v Drenopolji zasačeni trije Črnogorci izpovedali pri preiskavi, da se v Drenopolji zopet snujete pod načelništvom treh ruskih častnikov dve četi, ki bodele spomladi pričeli v vshodni Rumeliji vzbujati vstajo.

Ruski listi spoznavajo pomen objave nemško-avstrijske zvezne pogodbe, pišejo pa o tem dogodku jako mirno. „Novoje Vremnja“ pravi, da tamošnji merodajni krogi ne morejo dvojiti o odkritosrčnosti izjave „Reichsanzeigerja“ zaradi razglasitve. List želi le, da bi se tudi nekoji neruski listi iz tega bolje poučili, da ne bi vedno imenovali Rusijo ono državo, zoper kojo so potrebne izvanredne naredbe. Ker Rusija noče nikogar napasti, mirno zre na pogodbo. — Nemška „Pet. Ztg.“ obžaluje, da je bila ta pogodba že sklenjena za časa Aleksandra II., ki je bil velik prijatelj Nemčije, in pogodba vzlic temu imenuje v svoji prvi točki Rusijo napadnika. Da je Rusija v istini miroljubna, dokazal je nedavno brzjav, koji je poslal car knezu Dolgorukemu. Izraža nado, da se bo posrečilo ruskim diplomatom spraviti svojo politiko v tak tir, da ne bodo več smatrala velesile Rusijo svojim sovražnikom.

Francija ne bo več obravnavala z Italijo o trgovinski pogodbi toliko časa, dokler bo Crispi na vladnem krmilu. — V zbornici govorili so proti načrtu proračunske komisije d' Aillières, Amagot in Ribot. Konečno ga je začel pobijati tudi še predsednik Tirard ter je dokazoval, da ni koristno niti za državo niti za industrijo, ako se opusti davek na pijače in nadomesti dotični državni dohodek potom preosnove davka na špirit, rekoč, da bi država dobivala manj davkov, trpela pa bi vsled tega — velika industrija. Tu se vidi, da tudi francoski demokratje znajo zagovarjati tovarnarje na kvar ubožnemu ljudstvu, ki naj plačuje davke pri zavživanji dragih pijač, da le bogatašu ne uide novčič iz žepa! — Zbornica je, kakor že znano, zavrgla interpelacijo o Wilsonovi zadevi ter prešla na dnevni red. Koliko si je levica s tem škodovala, pokazalo se bo še-le pri prihodnjih volitvah. Narod je sedaj popolnoma prepričan, da zbornična večina stiska prijateljski roko onim, kojih imena priprosti državljan izgovarja zaničevanjem. Spomenica sodnika Vigneau-a jasno dokazuje Wilsonovo krivdo; narod to vé, in tem bolj je razburjen, ker je sleparja najtopleje zagovarjal minister Fallières.

Zaradi ponesrečene afriške ekspedicije navstal je v *italijanski* zbornici dne 4. t. m. vihar, koji pomiriti pa se je za sedaj še posrečilo vladi. Sprejela se je resolucija poslanca Magliani-ja: „Zbornica zaupa vladi, da bo predložila take naredbe, s pomočjo kojih bo mogoče okrepiti narodno gospodarstvo in spraviti ravnotežje v državni proračun.“ Ministerski predsednik Crispi je rekel: Dežela mora vedeti, da še ni minula doba žrtev, zaradi česar je popolnoma neprimerno zniževati davke, kajti država potrebuje še nekoliko milijonov, da se zadostno okrepi zoper slučajnega sovražnika. To je dvakrat potrebno z ozirom na zunanji položaj. Objava nemško-avstrijske zvezne pogodbe ne smé se sicer smatrati pretenjem, marveč le kot svarilo onemu, ki bi hotel rušiti mirovno delo zaveznikov. Tudi mi hočemo imeti mir, in ako bi prišel v nevarnost, usilili ga bomo in naši somišljeniki. Iz tega pa vsakdo razvidi, da moramo tako okrepiti državno gospodarstvo, da bomo mogli uspešno vstrajati na dojedanji poti. Imeti moramo močno mornarico in vojsno. Konečno je naglašal Crispi, da podjetje v Massavi ni njegovo delo in finančni položaj ni tako neugoden, kakor to trdijo nasprotniki. Končal je svoj govor: „Upam, da bodele v ohranitev italijanske veljave sodelovali z ono složnostjo, brez koje se ne morejo izvršiti velika dela.“ Baccarini je potem predlagal: „Ker je čula zbornica izjavo vlade, izreka jej svoje zaupanje ter preide na dnevni red.“ Predlog je bil sprejet z 240 proti 7 glasovom.

Pri volitvah v *rumunsko* zbornico volili so včeraj veliki posestniki 49 vladnih pristašev in 17 nasprotnikov.

Izvirni dopisi.

Iz *Postojine*, 5. februarija. Veselica, katero je priredila tukajšnja čitalnica 2. febr. v korist družbe sv. Cirila in Metoda, obnesla se je prav dobro. Vzlic slabemu vremenu bila je vdeležba obilna. V lepo okrašenih prostorih vršil se je dobro sestavljeni vspredd. Že prva točka „Mihova ženitev“ (moški zbor) nam je bila jako všeč, dovolj, če omenimo, da se je morala na splošno odobravanje ponoviti. Zatem so zapeli pevci jako ubrano Nedvedov četverspev: „Moja rožica“. — Ta večer imeli smo zopet priliko prepričati se, kako vrolo napredujejo pevci pod vodstvom marljivega gosp. pevovodje. Le tako naprej!

Tem točkam sledila je deklamacija „Domovini“ (Gregorčičeva), katero je g. Š. povsem pohvalno in z občutkom predaval; le kar se mimike tiče, ni bila na nekaterih mestih umestna; žeteti bi bilo, da bi bil gospod deklamator glasneje govoril. S zanimanjem sledili smo igri „Damoklejev meč“. Reči smemo, da so posamezni igralci svojo nalogo izvrstno zvršili. Posebno dobro igral je svojo ulogo Florijan, knjigovez (g. Š.) in njegova žena Lueija (gdč. V.). Njijna hči, Serafina (gdč. A. V.), je tudi pohvalno predstavljala svojo ulogo. Učenec Gregec (g. St.) je s svojimi izvrstnimi dovtipi mnogo smeha med zbranim občinstvom provzročil; ravno isto veljá narodnemu učitelju Ivanu (g. A. L.). Priznati moramo, da so se vsi igralci svoje uloge dobro priučili. Slava jim!

Predstavljaec šaljivega solo-prizora (g. Š.) je žel splošno odobravanje. Predzadnja točka bila je šaljiva loterija in potem sledila je prosta zabava.

V narodnem duhu probujeni Postojinčani pripeli so z radodarnimi doneski ter s tem pokazali živo zanimanje za prekristno šolsko družbo sv. Cirila in Metoda. Naša želja je le ta, da bi nam vrla postojinska čitalnica kmalu zopet pripravila enak zabaven večer. —r.—

Z *dežele*, 4. februarija. (Kranjski učitelji in deželni zbor.) Pred kratkim sem imel čast in priliko govoriti z jako spoštovanim kranjskim duhovnikom - profesorjem; menila sva se vzlasti o šolskih in učiteljskih razmerah na Kranjskem. Med drugim sem mu tudi tožil o žalostni bēdi narodnega učiteljstva, zatrjujoč mu, da v nobeni kronovini učiteljstvo ni tako siromašno, kakor ravno pri nas. Častiti gospod mi je prikimal, da je to žalibog gola resnica, kajti on tudi manj ali več pozná učiteljske razmere. Vsaj vendar leto za letom koledvamo za izboljšanje letnih plač, ki so tako pičle, kakor pri nobenem drugem naobraženem stanu ne. Toda vse je zaman!

Nekako osupnilo nas je, ko smo čitali po novinah, kako čudno je g. profesor Šuklje tolmačil šolske postave družih dežel. Tega pač nismo pričakovali od učitelja samega, da bode učiteljstvo tako slabo zastopal. Z vsó odločnostjo pa moramo kranjski narodni učitelji oporekati trditvi poslanca dolenskih mest, kajti nires, da bi učitelji v sosedni Štajerski petletnice dobivali od najmanjše plače, ampak od dejanske (10%). Na gorenje in dolenje Avstrijskem imajo učitelji petletnice po 50 gold., akoravno imajo za tretjino boljše plače. Ravno tako bodo dobivali s prihodnjim šolskim letom vsi koroški učitelji brez izjeme petletnice po 50 gl. Toliko le na ljubav resnici!

Po družih deželah so deželni zastopi že jeli svojim ljudskim učiteljem izboljševati njih gmotno stanje, ker uverili so se, da učitelj s 400 ali 500 goldinarji letnih dohodkov nikakor ne more izhajati in živeti stanu primerno, kakor zahteva državna šolska postava. Le pri nas se tako malo stori za ubožega ljudskega učitelja, ki vendar slovensko stvar podpira kjer koli je potrebno — bodisi duševno, bodisi materijelno! Koroškim in nam bratskim češkim učiteljem privoščimo prav iz srea, ki bodo za naprej imeli boljše dohodke!

Koroška na pr. ima še enkrat toliko šol in učiteljev, kakor Kranjska — in vendar je ondotni deželni zbor učiteljske plače povišal izdatno, akoravno finance Koroške niso dosti boljše od Kranjske. Vsaj je tudi naš nenadomestljivi, blagi in vzorni pokojni Andrej Einspieler že pred leti možato zagovarjal v svojem „Miru“ in v deželnem zboru ljudsko učiteljstvo, da s tako pičlo plačo nikakor ne more živeti.

Finančnega odseka nasvet se je v koroškem deželnem zboru vsprejel jednoglasno, da se namreč učiteljske plače povišajo na 700, 600, 540 in 480 gold. na leto. Jako pametna se mi zdí tudi naredba, tikajoča se plač za učiteljice; te bodo dobivale ondi le po 80 odstotkov od učiteljske plače.

Dalje bodo na Koroškem podučitelji po novi postavi dobivali po 360 gl. in podučiteljice po 300 gl. na leto. Pri nas sicer teh ni in nič ne škoduje, ako ima učitelj prva leta manjšo plačo; važneje je, da pozneje kaj „avanzira“. Pogosto se zgodi, da ima učiteljski pripravnik, ostavši jedva učiteljšče, višo plačo, kakor učitelj, službujoč že deset do dvajset let. Tudi to bi se moralo pravičneje vrediti.

Koroška bode vsled povišanja učiteljskih plač na leto več plačevala 41.000 goldinarjev kakor do zdaj! In mi kranjski učitelji si še kaj manj ne moremo izprositi!

Ravno tako je deželni odbor češki sestavil sledeč predlog za vredenje učiteljskih plač: 1. Temeljna učiteljska plača na vseh ljudskih šolah znaša 500 gold., a na mestnih 600 gold. 2. Na temelju te plače ustanove se petletnice za ljudske učitelje na 50 gold. (slično s koroško postavo), a za mestne na 60 gold. 3. Aktivna doplača ustanovi se za ljudske učitelje po večih mestih po 200 gold., a po manjših po 100 gold. na leto. 4. Aktivna doplača se ne vsteva v pokojnino. 5. Podučitelji s zrelostnim spričevalom dobivajo v bodoče 350 gold. in podučitelji s spričevalom učiteljske sposobnosti 400 goldinarjev na leto. 6. Funkcijska doklada na eno in dverazrednicah znaša 50 gold., na dve- in tri-razrednicah 100 gold., in na štiri- in še več razrednicah po 150 gold. na leto. Lep gmoten napredek za češke učitelje, ki bode gotovo tudi obrodil obilo dušnega sadu!

V dolenje avstrijskem deželni zboru je stavil deželni poslanec Vergani jako važen predlog za učiteljstvo, namreč: 1. Vsi učitelji na dolenje Avstrijskem so uradniki, ki spadajo v posebni konkretalni status. 2. Plače se imajo vrediti po sestavi osebnih razredov; učitelj ima brez ozira na svojo politično osvedočbo uživati neomejeno vse državljanske pravice, ako drugače izpolnjuje svoje dolžnosti. Srečni učitelji, da imajo take zagovornike!

Znamenito je, kako hrvaški učiteljski list „Napredak“ piše v četrti letošnji številki, tikajoč se povišanja učiteljskih plač na Koroškem: „Gle, kako se mala Koroška brine za svoje učiteljstvo, povečavajuči mu plaču, a nekje druge zemlje, koje so inace bogatije od Koroške, obaljuju plaču svomu zaslužnomu učiteljstvu.“ Za zdaj toliko! Menda mi ne bo radi teh vrstic nihče zameril.

Upajmo, da bodo tudi naši poslanci v prihodnjem deželno-zborskem zasedanju nekaj ukrenili za izboljšanje plač tako potrebnim učiteljem; le-ti se bodo itak zopet oglašili s prošnjami. Sramota za ljudskega učitelja-vzgojitelja, da mora pogosto stradati on in njegova deca — in v razsvetljenem devetnajstem stoletju!? Kranjski učitelj.

Križevno poleg Kostanjevice, 4. februarja. Nesreč, kakoršne se poročajo od vseh strani, tudi pri nas ne primanjkuje. Ni mi na mar tukaj pevati že obrabljeno pesem o trtni uši, niti tožiti o nenavadno ostri in dolgi zimi, kakoršne pri nas nikakor nismo vajeni, katera nam ne bode samo zapoznala mnogo dela, bojimo se tudi, da nam bode končala ozimnino; poročati vam morem o nezdah, katere zakrivi nesreča in lahkomišljenost. Bilo je pretečeno jesen za časa trgatve. Tukajšnjemu premožnemu občespoštovanemu posestniku se lepega dne popoldne nenavadno sladka njegova najmlajša hčerka, da gre ž njim k vinogradu. Oče jej spolnivi željo, jo vzame seboj ter zakuri pred hramom. Hčerka s svojo starejšo sestrico ostane pri ognju, med tem ko oče pogleda na ograjo za svojimi trgači. Nesreča navadno ni tako opoteča kot njena nasprotna sestrica sreča. Deklici se vname obleka; mesto proti očetu, zateče se proti domu, komaj par sežnjev daleko, opeče se toliko, da v malo dneh konča svoje mlado, a mučno življenje.

Svatba in strel sta skoraj neločljiva, pa tudi strel in nesreča sta prav pogosta tovariša, kar se je pokazalo pred kratkimi dnevi tudi pri nas. Tovariš (drug) se nesrečno vstrelil že na nevestinem domu v roko. Še dospel do farne vasi, a tukaj ga zmore slabost zaradi prevelike izgube krvi. Skušajo mu jo ustaviti, a zastoj. Pošljejo ga k zdravniku v sosedno Kostanjevico, a bil je tako slab, da gospod zdravnik, pač v temu oziru vzoren in posnemanja vreden, nasvetuje, naj se previdi s zakramenti za umirajoče. Odposlali so ga poslednji dan na dom in je upati, da se bode mlada kri zopet nadomestila.

Bodi mi tukaj dovoljena opazka, da že male občine težko nadzorujejo natančno spolnivanje postav, s čemur bi bili v marsikaterem oziru zadovoljni. Vsaj orožje nositi brez orožnega lista je prepovedano. Ne želimo večjih občin in nje posledic, centralizma in še bolj zamotane pisarije; in v tem oziru se je bajé izrekla tudi naša občina; pač pa imamo drugo željo, katero že dolgo a zaman pričakujemo, da bi se že enkrat oprostili zamotane administracije, tega umetno sestavljenega pa slabo

delujočega stroja, znebili preobilne tolikokrat in toliko nepotrebne pisarije. Izrekla se je tudi naša občina, kakor sem poizvedel iz zanesljivega vira, tudi za to, da se občine spojijo s župnijami. Misel ta je v praktičnem oziru važnejšega pomena, kakor bi si utegnil misliti marsikaki birokrat. Tudi priprosta kmečka pamet ima praktične nazore.

Jako je vznemirila pri nas in neprijetno dregnila postava o zadacanju žganih pijač. Vojska, vstrajna vojska žganju; temu mora pritrđiti sleherni trezno misleči, komur je mar obstanek narodov. Vendar si predrzujemo misliti, da tudi tukaj velja prislovica: „Man soll das Kind nicht mit dem Bade ausschütten“. Niso nam sicer znane tužne gorenjske razmere, kar zadeva pijačevanje, osobito žganjepitja. Toda priznati moramo, da po poročilu od tam prihajajočih mož je v tem oziru pri nas, če tudi v vinskem kraju in morebiti ravno zato, zdatno bolje. Redka prikazen na javnem prostoru je človek, kojemu bi bila cesta pijana, o grđih pijancih ni sluha, ako nam morebiti nesrečna trtna uš ne donese žalostnejše prihodnosti. Zato nas je presenetila in zbudila splošno nejevoljo novica, da se ima obdačiti tudi tisto žganje, katero si kmetič pripravi za-se iz domačega pridelka. Z nenavadno predrznostjo prideró finančni uradniki po prodajalnicah, stikajo tebi nič meni nič po omarah in predalnicah, da hiša nima nikakoga gospodarja, (ako se povsem ne motim, bi imel pri takih preiskavah biti navzoč mož od županstva, kar se pa nikakor ne jemlje v poštev). Kaj, kadar se tako brezobzirno preiskovanje začne tudi po privatnih hišah, kjer do zdaj javni uradniki niso imeli ničesa opraviti brez posebnega šuma. In posledice iz male iskricе ovaduštvo, jeza, prepiri sovraštvo, medsebojno rotenje.

Reč ima pa tudi še drugo stran, osobito za Dolenjca. On jeseni ali vsaj zgodaj pomladi prodá svojo vinsko kapljico, ostanejo mu drože, vina malo, za kake posebne praznike. Te drože skuha v žganje za jutranji požirek pri zgodnjem delu. In niti te kapljice ne bi smel povžiti v miru, da mu ne stoji za hrbtom davkar, davi ga z obema rokama. Naj ga prodá, bode se reklo, za dobre novice. Dajte mu kupca, in če tudi, manj od hektolitra ga prodati ne sme, taki so pa zopet bele vrane. Plačaj, nikar ne pij ali pa — skrivaj, poslednje pač najbolj verjetno, pa tudi tega poslednjega posledica, izvzemši gori omenjene, visoke kazni ali pa največkrat zapori, in to vrh temu še o največjem delu.

Menda pa tudi nismo na napačni poti z mislijo, da vir brezmerne žganjepitju ni doma napravljena naravna pijača, kajti ne pridelala se je toliko, da bi tako poplavlila celo deželo, je pa tudi že sama ob sebi predraga, da bi se vživala tako brezumno. Korenika ali vir temu smrdljivemu pogubonosnemu poplavljenju je špirit in edino le špirit. Ta obdačite, in dajte le onemu in v taki meri, kdor ga potrebuje za kaj drugega nego za pijačo, in videli bode, da bode v prodajalnicah jenjalo popivanje tiste belkaste, rujavkaste, zeletkaste in Bog zná kakšne vodke, ki ni drugega nego šola in prva začeta poznejšega brezmerne žganjepitja. Toda pst — kam si zašel, tu zadej pa stojé — no nihče drugi nego — židje, nekršćeni in kršćeni, veliki in mali, ki si s prodajo špirta v vseh mogočih barvah polnijo svojo žepe, in pred temi imajo strašanski strah postavodajalci, po domače poslanci: borzni davek, davek na luksuz itd. itd. In komu bode tako obdačeno žganje škodovalo ali pa koristilo, kakor hočete in vam je drago? Kmetovalec bode plačeval od svojega pridelka, če ne čveternega vsaj trojni davek, delavec bode pijačo dražje plačeval, ali pa pil med špiritom več vode, kakor mu bode drago; nedotakljiv ostane — žid in pa poslanec, kojemu ostane dvoje, za državo večji davek, in pa lepe fraze za čas volitve.

Menda bo to novorojeno dete kmalu obrezano.

Dnevne novice.

(„Katoliška družba“ za Kranjsko) ima jutri 8. februarja ob 7. uri zvečer v svojih prostorih, v Ahačičevi hiši na Starem trgu v Ljubljani, občni zbor. P. n. gospodje udje vabijo se k obilni vdeležbi.

(Nemški prestolonaslednik) preselil se bo iz San Rema v Gorico ter stanoval v vili Böckmannovi, kjer je bival grof Chambord.

(Poročil) se je dné 6. febr. e. kr. okr. komisar g. Josip Rihar z gđ. Julijo Magyar-jevo.

(V Cerkljah) na Gorenjskem voljen je bil dn 5. t. m. županom enoglasno gosp. A. Vavken; občinskim svetnikom pa Janez Ahlin, A. Kepic in Aleksander Jenko.

(Novo brzojavno postajo) v zvezi s pošto je dovolilo trgovinsko ministerstvo v Gor. Logatci.

(Ogenj) je bil 4. t. m. zjutraj na Zavrhu pri Borovnici. Četvero živinčet je poginilo v plamenu, pogorela je tudi krma in nekaj orodja v hlevu. Hišo in desetero živinčet so rešili. Zavarovan je bil hlev le za 200 gld.

(Osepnice.) Dne 5. t. m. so zboleli: 1 moški, 1 ženska, 1 otrok. Umrla: 2 moška. Bolnih: 206 oseb.

(Razpisana) je služba sodnijskega pristava v Ptuj; prošnje do 22. t. m. e. kr. okrožnemu sodišču v Celji. — Razpisana je služba sluge pri e. kr. okr. sodišču v Kranji; plače 300 gld. s 25 odstotno doklado. Zahteva se poleg navadnih zmožnosti tudi znanje slovenščine. Prošnje do 15. marca predsedništvu dež. sodišča v Ljubljani.

(Iz Gradca) se nam poroča: Tukajšnji nemški in laški visokošolci so se ponoči od sobote na nedeljo v neki kavarni prav dobro naklestili. Povod prepiru je dala obestranska ošabnost. Boj so končali redarji, ki so odpeljali štiri najhujše razposajence.

(Hrvaško) najvišje sodišče je zavrglo pritožbo ničevnosti Davida in Ivana Starčevića ter je potrdilo obsodbo gledé kvalifikacije, vendar pa D. Starčeviću znižalo kazen od šest na dve leti in Iv. Starčeviću od dveh let na 6 mesecev težke ječe.

(Tisoč frankov) razpisanih je kot darilo za najboljšo razpravo: „Kateri so vzroki, ki ovirajo v Evropi stalen mir, in katera so najboljša sredstva, da se odpravijo navedeni vzroki?“ Razprava mora biti pisana v laščini ali francoščini ter naj se pošlje odboru „Unione lombarda per la pace e l'arbitrio internazionale“ v Milanu. Pošljejo se lahko tudi tiskani članki in knjižice, ali rokopisi. Razprave naj se pošljejo do 31. decembra 1888 tajniku društva, odvetniku A. Mazzoleni-ju, via Cerva 49 v Milanu.

(„Izlet Čehov na Slovensko.“) Pred seboj imamo lep spis „Výlet Čechů na Slovinsko“, koji bode dobro došel spominek vsem, ki so se vdeležili lanskega potovanja Čehov v belo Ljubljano in k bratskemu slovenskemu narodu. Pero g. Ekerta je dobro znano slovenskemu občinstvu. Z živimi bojami opisuje domovino našo, odnošaje, razmere, težnje in nádeje naroda našega. — V uvodu te knjižice se spominja pisatelj pohoda Slovencev v Pragi 1885. l., na to nam pa kaj živo in istinito riše obisk Čehov, koji je bil nekako povračilo za slovenski pohod. V prvi vrsti popisuje potovanje iz Prage do Ljubljane z vsemi znamenitostimi slovenskih mest in pokrajin. Drugi oddelek odmerjen je Ljubljani, tretji Bleškemu jezeru, četrti pokrajini iz Ljubljane čez Kras k Jadranskemu morju, peti Trstu in dodatek izletu v Benetke. — Izmed mnogih zanimljivih dogodbic bode omenjena nastopna: „Bivanje v Trstu — piše pisatelj — imelo je zaključiti slavnostni, iskreni sprejem, koji nam je hotelo prirediti predmestje sv. Ivana z okoličani. Slovensko občinsko zastopništvo šentivansko postavilo je nam na čast slavolok in mlaje pred župno cerkvijo s cesarskimi, deželnimi in češkimi zastavami, kjer bi nas bilo pozdravilo pevsko društvo in godba. Dobri ti ljudje so nam hoteli pokazati, da je okolica tržaška popolnoma slovenska, toda pokazala nam je to slavnost velika ploha, ki se je po 4. uri hitro vsula nad Trstom, vrhu tega pa je bil sprejem še prepovedan pod milim nebom, čemur se nismo čudili, ko so nam bile tukajšnje razmere pojasnjene. Da bi ta dobri ljud nekako potolažili, napotimo se v najhujši nevihti na vozovih v njih občino — in pripeljali smo se tja ravno v trenutju, ko so tržaški mestni organi za javno varnost trgali proti volji občinstva slavnostne zastave z mlajev in drogrov, kar nas je jako nemilo dirnulo. — Stopivši z vozov umaknemo se „lijaku“ v župno cerkev, kjer je bila zbrana vsa občina. Hram je lep, nov in ima prekrasne podobe. Pridiguje se v njem samo slovenski. Prisotni župnik č. g. Ivan Treven tožil nam je, kako patron, t. j. mestni zastop tržaški, navlašč zanemarja cerkvena poslopja in se protivi vsakaterim popravam pri strehi, ker se v tej cerkvi — oznanjuje božja beseda Slovincem slovenski! — Dodatno v Benetkah pripoveduje: „Dasi nas je v Trstu odganjal živelj italijanski, bilo je vse drugače v Benetkah. Tu se nam je zdelo vse nepopisno ljubko in priljudno. Beneški listi so pisali o našem obisku in o nas vljudno in vabeče, veseleč se, da je tako mnogo-

brojna družba češka — 400 gostov — dospela v njihovo mesto. Da, Velicega Šmarna večer prirejen je bil nam na čast na Velikem trgu sv. Marka promenaden koncert vojaške godbe. Ta uljudnost osladila nam je ono neuljudnost, ko smo skusili v Trstu, ko smo pohodili predmestje sv. Ivana.

(Vabilo) k veselici, katero priredi moški pevski zbor „Bralnega društva“ v Višnjigori dne 12. febr. v zgornjih prostorih gostilne pri „mesarji“ ob 7. uri zvečer. Spored: 1. Iv. pl. Zajc: „Poputnica“ N. Jurešič, moški zbor. 2. A. Hajdrih: „Jadransko morje“, moški zbor. 3. F. Maier: „Tičica gozdna“, četverspev. 4. Iv. pl. Zajc: „Zrinski Frankopau“, moški zbor. 5. V. Lisinski: „Tam gdje stoji“, moški osmospev. 6. Iv. pl. Zajc: „U boj“, moški zbor. 7. D. Jenko: „Naprej“, moški zbor. Po sporedu prosta zabava. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — Vstop prost.

(V Starem trgu) pri Slov. Gradci je začel izhajati nov list: „Nebeški vrt“. Listek s podobami za otroke, dvakrat na mesec, 1. in 15. po osem strani v slovenskem, hrvaškem, poljskem, češkem, slovaškem, ruskem, rumunskem, francoskem, laškem, angleškem, nemškem in madjarskem jeziku ter velja za celo leto s pošto 85 kr. Naroči se lahko v vsaki bukvarni. Vsebina prve številke je nastopna: „Predgovor vredništva. — Obdarovani Jezušek. — Kdo pa je to? — Bodi usmiljen! — Kako se naredi jabolko. — Mali risar. — Mala kuharica. — Zastavica. — List vredeje in zalaga Josipina Jurik, slovenske iztise je tiskal g. Šeber v Postojini. Prečitali smo prvo številko in jo smemo priporočiti krščanskim starišem za otroke do 12. leta.

(Kaj stori posadka v mestu!) Ptuj samo na sebi ni ravne veliko ali imenitno mesto, prometa ima pa vendar-le precej veliko na leto. Tako n. pr. so v minolem letu ondi pobili in zaklali 64 bikov, 757 volov, 432 krav in telic, 1648 telet, 59 ovac, 3 koze, 56 kozličkov, 1334 prešičev; vsega skupaj torej 4353 komadov živine. Izvestno veliko za tako mesto.

(Mrtvega) našli so 4. t. m. zvečer na južni železnici med Bruckom in Kapfenbergom nekega finančnega paznika. Povožil ga je dunajsko-tržaški poštni vlak. — Poštni voz ravno tega vlaka skočil je potem ob 1/4 na devet zvečer v Judendorfu s tira ter se je morala pošta premestiti v voz II. reda, pošiljatve pa v voz za prtljago, na kar se je vlak po jednourni zamudi dalje odpeljal proti Gradci.

Razne reči.

— Železnice nemške države. Nemčija ima 12.450 lokomotivov in 22.735 osebnih vagonov, 250.313 tovornih vagonov. Leta 1886. se je vozilo na nemških železnicah 275 milijonov oseb. Vsi stavbeni troški iznašajo 9449 milijonov mark, kar je v primeri z Rusijo malo, ker Rusija potrebuje samo za jedno železnično črto od Petrograda čez Sibirijo do Vladivostokova na Tihem ocejaju čez 500 milijonov rubljev.

— Vrbe ob železnicah. Kakor znano, začeli so nasajati vrbo ob železnicah avstrijskih ter so se preverili, da ta drevesa že zdaj donajajo lepega dobička. V Avstriji ni več skoro železnice, ob kateri ne bi bilo nasajene vrbe. Trgovinsko ministerstvo je ravnokar izdalo izvestje o tem vrbarstvu za l. 1886., in iz tega izvestja naj posnamemo vsaj glavnejše stvari. Železniške uprave so prejšnja leta porabile vrbe za svoje namene, stoprv l. 1886. so jih jele prodajati zasebnikom in šolam, katere se bavijo s pletenjem košaric. Ves dobiček tega vrbarstva je bil naslednji. Za prodane vrbe dobile so železnice 5990 gld. 62 kr., a vrednost vrb, ki so jih porabile za svoje namene, iznaša 6946 gld. 23 kr. Ker dolžina železnic, ob katerih so že nasajene vrbe, iznaša 13.310 km., a ves dohodek 12.936 gld. 85 kr., to se je dobilo od kilometra 0-9719. Uprave avstrijskih železnic se pritožujejo, da zasebniki pri njih ne naročajo vrb, in zato je trgovinsko ministerstvo naročilo trgovinskim in obrtnim zbornicam, naj za šole, v katerih je uvedeno pletarstvo košaric, naročajo vrbe pri avstrijskih železnicah.

— Otročja logika. „Mama, ali kaj hudo boli, če je človek zamorec?“ — „Kako pa ti je to na misel prišlo?“ — „Vidite, včeraj sem padla, in sem se pri tej priliki na koleno udarila, da se mi je črna lisa naredila, ki me prav hudo boli. Kaj pa še le zamorec, ki je ves črn?“

Telegrami.

Dunaj, 7. februarija. Trgovinski minister zahteval 1,600.000 dokladnega kredita za državne železnice.

Berolin, 7. febr. „Nordd. Allg. Ztg.“ piše, da je soglasje državnega zbora znak narodove darežljivosti in porok miru. „Nat. Ztg.“ trdi, da se mora nemški narod privaditi vojaškim bremenom kot glavnim pogojem.

London, 7. febr. Zjutranji listi pišejo, da je Bismarckov govor mogočen porok miru. „Times“ vzlic mirovnemu značaju govora dvomijo, da se poleže strah vojske.

Pariz, 7. febr. Večina listov piše, da je Bismarckov govor na videz mirnejšega značaja, kakor je v resnici. V političnih krogih poprašujejo, ali res Bismarck pospešuje mir, ker razglašča nemško vojaško hegemonijo z izrazi, ki žalijo samoljubje drugih držav in opravičujejo rusko oboroževanje.

Poziv.

Dne 16. novembra 1887. leta je umrl v Ljubljani **Fran Levstik**, dični naš pesnik in pisatelj.

Velike zasluge, katere si je pridobil pokojni Levstik v teku zadnjih sedemtridesetih let s svojimi bistroumnimi jezikoslovnimi razpravami na razvoj jezika našega, z genijalnimi svojimi pesnimi in povestimi na razvit leposlovja slovenskega in z razsodnimi kritičnimi spisi svojimi na živahni preobrat vse književnosti naše — vse te velike in mnogostranske zasluge njegove znane so vsakemu omikannemu Slovencu.

V pokojnem Levstiku časti narod naš jednega največjih svojih sinov!

Spodobi se, da Slovenci temu veleumu, ki je vse življenje svoje posvetil književnosti naši ter umrl kakor Aristides, čast in zahvalo svojo izkažejo s tem, da na grobu njegovem postavijo spomenik, dostojen tega izrednega moža.

„Slovensko pisateljsko društvo v Ljubljani“ pozivlje torej vse zavedne Slovence, naj blagovoljno skladajo novčene doneske za nagrobni spomenik **Levstikov** ter jih pošiljajo podpisnemu odboru.

Izkazi o dospelih doneskih se bodo objavili po slovenskih časopisih, kjer se pozneje priobči tudi končni račun.

V Ljubljani, dne 3. februarija 1888.

Za odbor „Slovenskega podpornega pisateljskega društva“:

Dr. Jos. Vošnjak,
predsednik.

Prof. Anton Raič,
tajnik.

Umrli so:

3. februarija. **Andrej Hvala**, hlapec, 44 let, Trnovski pristan št. 10, Variola. — **Jovana Svetek**, mesarjeva hči, 36 let, sv. Petra cesta št. 56, jetika.

4. februarija. **Urša Bonač**, prodajalka, 35 let, sv. Petra cesta št. 42, Variola.

7. februarija. **Janez Skraba**, delavec, 31 let, Karolinska zemlja št. 13, Variola. — **Andrej Verčič**, paznik, 52 let, Hrenove ulice št. 13, jetika. — **Liza Rapuš**, delavčeva hči, 3 mes., Poljanska cesta št. 25, jetika. — **Fran Hromotka**, delavec, 38 let, Kravja dolina št. 1, Brigtova bolezen. — **Marija Kozjek**, delavčeva hči, 11 let, Tržaška cesta št. 35, jetika.

6. februarija. **Ignacij Cankar**, krojačev sin, 8 dni sv. Petra cesta št. 52, Trismus.

Tujci.

5. februarija.

Pri **Matiču**: **Adolf Einöhrl**, trgovec z usnjem, z Dunaja. — **Glück, David, Müller, Gessler, Kobler, Raumacher, Heller**, trgovci, z Dunaja. — **Gustav Gesch**, trgovec, iz Poldersama. — **W. Schlesinger**, trgovec, iz Kaniže. — **B. Kaufmann**, tovarnar, z Dunaja. — **pl. Garzarolli**, Doležalek, okr. sodni pristava, iz Metlike.

Pri **Stonu**: **Bing, Spitzer**, trgovec, z Dunaja. — **Jul. Walthier**, trgovec, iz Budimpešte. — **Lenart Gasser**, nadporočnik, iz Olomuea. — **Alojz Holivac**, poročnik, iz Gorice. — **Paško, Skelni**, trgovec, iz Dernaša. — **Jul. pl. Vistarini**, okr. komisar, iz Ptuj. — **E. Skalak**, uradnikova soproga s sinom, iz Fužin.

Pri **Južnem kolodvoru**: **E. Graf**, montér, z Dunaja. — **F. Volanšek**, trgovec z lesom, iz Sevnice. — **Leop. Postič**, orožnik, s soprogo, iz Gonobica. — **Marija Zagorjan**, zasebnica, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		znakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	729.0	-10.8	brezv.	megla	3.20	
6. 2. u. pop.	728.1	+ 2.6	sl. jvzh.	del. jasno	snež	
9. u. zveč.	734.3	- 2.0	m. szap.	snež		

Zjutraj gosta megla, potem jasno, zvečer ob 9. uri snež. Srednja temperatura -2.1°C., oziroma za 2.6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

7. februarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 15 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	79 „ 15 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 20 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	861 „ — „
Kreditne akcije	270 „ 30 „
London	126 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 99 „
Nemške marke	63 „ 17 1/2 „

Spominjajte se **Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje** pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilagočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoča delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

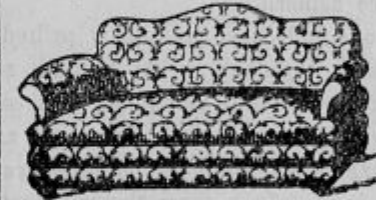
Posebno prilagočena za prekupece so **oljnate barve v ploščevinastih puščah** (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice št. 3,

prilagočata prečast. duhovščini in slavnemu p. n. občinstvu za izvanredno znižano ceno, veljavno le januarija in februarija t. l.: **Divane** (glej podobo) po 26 in 27 gld. **Stole** po 8 in 9 gold. **Mo-**

droce na peresih (Federmatratzen) po 10 gld. **Zimnice** po 22 gld. in višje. **Molilni klečalniki** in cerkveni stoli.

Za dobro in pošteno delo se jamči. Naročila z dežele in poprave, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela se točno in najceneje izvršujejo.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje. ☛

Leopold Tratnik,

izdelovatelj cerkvene posode itd.,

(5) Ljubljana,

sv. Petra cesta št. 27.

Zahvaljujem se prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom za veliko zupanje in naročila, odkar imam svojo sedanjo delavnico, ter prosim, da mi ohranijo to zupanje in me v prihodnje podpirajo z naročili umetno izdelanih cerkvenih posod itd. (Moja dosedanja dela spričujejo najbolje o moji sposobnosti.) Po naročilu izdelujem najfineje zlate in srebrne, eizelovane posode: **kelihe, ciborije, monstrance** itd. Iz bronca ali bakra: **lustro, svečnike, svetilnice, kandeljbre za velikonočne sveče** v raznih slogih in velikostih, na zahtevanje tudi po predloženih obrisih. Prevzemam tudi naročila na **mašne table, posodice za sv. olje in krstno pripravo, prav priročne obhajilne svetiljke, križe za bandera, altarje in sobe, kadilnice in aspergile** iz najboljših bele kovine. **Strelo-vode** izdelujem po najnovejših skušnjah. Z dovolil bom vsacega naročnika, bodisi da je delo prepuščeno mojemu okusu, bodisi da se mi je predložil načrt. Izdelujem po najnižjih cenah vsa kovinska cerkvena orodja, koja na željo tudi pozlatim, posebrim ali naravno politujem (natur-polirt), **ter jamčim posebno za stalno pozlačenje in posebrenje.**

Staro orodje jemljem v popravo.

☛ Na željo pošiljam načrte in fotografije že izdelanih predmetov. ☛